ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

САЖЕТИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ ЗА ПЕРИОД ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 31. МАРТА 2018.

(неревидирани)

у складу са захтјевима Међународног рачуноводственог стандарда 34

Сарајево, 24. априла 2018. године

Садржај

	Страна
Финансијски извјештаји	
Извјештај о добити или губитку	1
Извјештај о свеобухватној добити	2
Извјештај о финансијском положају	3
Извјештај о промјенама у капиталу	4
Извјештај о новчаним токовима	5
Напомене уз сажете финансијске извјештаје	6 - 26

ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТИ ИЛИ ГУБИТКУ

		за период	
(неревидирани) (у хиљадама КМ)	**Напомена**	**01/01-31/03/2018.(1)**	**01/01-31/03/2017.**
Приход од камата		7.145	7.422
Ефекти негативних каматних стопа од каматоносне финансијске имовине		(2.596)	(2.947)
Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака		1.398	1.041
НЕТО ПРИХОД ОД КАМАТА	5	**5.947**	**5.516**
Приход од провизија и накнада		4.053	3.025
Расход од провизија и накнада		(162)	(128)
НЕТО ПРИХОД ОД ПРОВИЗИЈА И НАКНАДА	6	**3.891**	**2.897**
Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине која се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		233	-
Нето (губици) по основу очекиваних кредитних губитака на финансијску имовину	7	(670)	-
Нето (губици) од курсних разлика	8	(216)	(48)
Остали приходи		462	136
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		**9.647**	**8.501**
Трошкови особља		(4.210)	(4.091)
Административни и остали оперативни трошкови	9	(2.059)	(1.499)
Депрецијација и амортизација		(523)	(484)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		**(6.792)**	**(6.074)**
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		**2.855**	**2.427**

Напомене на странама од 6 до 26 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о добити или губитку за период који завршава 31. марта 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису преправљене.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ

за период

(неревидирани) (у хиљадама КМ)

	01/01/-31/03/2018. (1)	**01/01/-31/03/2017.**
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД	**2.855**	**2.427**
Остала свеобухватна добит		
Ставке које се могу накнадно преносити у извјештај о добити или губитку:		
Финансијска имовина расположива за продају		
Нето промјена у фер вриједности током периода	-	(28.071)
Пренос у извјештај о добити или губитку	-	-
	-	*(28.071)*
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		
Нето промјена у фер вриједности током периода	*(5.167)*	-
Нето промјена у очекиваним кредитним губицима	*80*	-
Пренос у извјештај о добити или губитку	*(233)*	-
	(5.320)	-
Монетарно злато		
Нето промјена у фер вриједности	(1.765)	13.248
	(1.765)	*13.248*
Укупно остали свеобухватни (губитак)	**(7.085)**	**(14.823)**
УКУПНО СВЕОБУХВАТНИ (ГУБИТАК) ЗА ПЕРИОД	**(4.230)**	**(12.396)**

Напомене на странама од 6 до 26 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о свеобухватној добити за период који завршава 31. марта 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису преправљене.

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ

на дан

(неревидирани) (у хиљадама КМ)	Напомена	31. март 2018. (1)	1. јануар 2018. (1)	31. децембар 2017.
ИМОВИНА				
Страна валута у готовини		245.504	236.402	236.402
Депозити код иностраних банака	10	2.513.142	2.697.015	2.698.650
Финансијска имовина расположива за продају		-	-	6.202.071
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	11	7.922.217	7.473.857	-
Монетарно злато		202.093	203.858	203.908
Улагања која се држе до доспијећа		-	-	1.214.062
Специјална права вучења у ММФ-у		1.746	1.531	1.531
Остала актива		11.687	11.626	11.656
Некретнине и опрема		45.617	45.465	45.465
Нематеријална имовина		1.124	1.072	1.072
Власнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		27.813	27.813	27.813
УКУПНО ИМОВИНА		**10.970.943**	**10.698.639**	**10.642.630**
ОБАВЕЗЕ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ				
Готов новац у оптицају		4.342.748	4.319.360	4.319.360
Депозити банака		5.205.291	5.033.065	5.033.065
Депозити Владе и осталих депонената		704.365	624.708	624.708
Резервисања за обавезе и трошкове		1.459	1.650	1.650
Остале обавезе	12	12.666	11.212	11.212
Укупно обавезе		**10.266.529**	**9.989.995**	**9.989.995**
Почетни капитал		25.000	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)		506.289	506.289	542.766
Специјалне резерве		31.300	31.300	31.300
Резерве фер вриједности		138.970	146.055	53.569
Резерве фер вриједности – финансијска имовина расположива за продају		-	-	93.120
Резерве фер вриједности – дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		140.733	146.053	-
Резерве фер вриједности – власнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		2	2	-
Ревалоризацијске резерве – монетарно злато		(1.765)	-	(39.551)
Добит за период		2.855	-	-
Укупно капитал и резерве		**704.414**	**708.644**	**652.635**
УКУПНО ОБАВЕЗЕ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ		**10.970.943**	**10.698.639**	**10.642.630**

Напомене на странама од 6 до 26 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о финансијском положају на дан 31. март 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису преправљене.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

за период

(неревидирани) (у хиљадама КМ)	Почетни капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Специјалне резерве	Резерве фер вриједности – финансијска имовина расположива за продају	Резерве фер вриједности – дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Резерве фер вриједности – власнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Ревалоризационе резерве/Резерве фер вриједности за монетарно злато	Добит за период	Укупно
Стање на дан 31. децембар 2017.	**25.000**	**542.766**	**31.300**	**93.120**	**-**	**-**	**(39.551)**	**-**	**652.635**
Прилагођавање код почетне примјене МСФИ 9 (Напомена 4)	-	(36.477)	-	(93.120)	146.053	2	39.551	-	**56.009**
Почетно стање на дан 1. јануар 2018.	**25.000**	**506.289**	**31.300**	**-**	**146.053**	**2**	**-**	**-**	**708.644**
Укупно свеобухватна добит за период									
Добит за период	-	-	-	-	-	-	-	2.855	2.855
Остала свеобухватна добит	-	-	-	-	(5.320)	-	(1.765)	-	(7.085)
	-	-	-	-	**(5.320)**	-	**(1.765)**	**2.855**	**(4.230)**
Стање на дан 31. март 2018. [1]	**25.000**	**506.289**	**31.300**	**-**	**140.733**	**2**	**(1.765)**	**2.855**	**704.414**
Стање на дан 1. јануар 2017.	**25.000**	**537.892**	**31.300**	**111.597**	**-**	**-**	**(38.357)**	**-**	**667.432**
Укупно свеобухватна добит за период									
Добит за период	-	-	-	-	-	-	-	2.427	2.427
Остала свеобухватна добит	-	-	-	(28.071)	-	-	13.248	-	(14.823)
	-	-	-	**(28.071)**	-	-	**13.248**	**2.427**	**(12.396)**
Стање на дан 31. март 2017.	**25.000**	**537.892**	**31.300**	**83.526**	**-**	**-**	**(25.109)**	**2.427**	**655.036**

Напомене на странама од 6 до 26 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о промјенама у капиталу за период који завршава 31. марта 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису прерађене.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

(неревидирани) (у хиљадама КМ)	Напомена	01/01 – 31/03/2018. (1)	*за период* 01/01 – 31/03/2017.
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ			
Добит за период		**2.855**	**2.427**
Усклађења:			
Депрецијација и амортизација		523	484
Нето губици по основу очекиваних кредитних губитака за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		80	-
Нето реализовани (добици) од продаје дужничких инструмената мјерених по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		(233)	-
Приходи од донација		(33)	(33)
Резервисања за обавезе и трошкове		(154)	-
Приходи од камата за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		(7.132)	-
Приходи од камата за финансијску имовину расположиву за продају и улагања која се држе до доспијећа признати у извјештају о добити или губитку		-	(7.416)
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама		**(4.094)**	**(4.538)**
Промјене на пословној имовини и обавезама			
(Повећање) депозита код иностраних банака		(193.034)	(526.589)
(Повећање) / смањење остале активе		585	(4.136)
Повећање готовог новца у оптицају		23.388	7.581
Повећање /(смањење) депозита		251.883	(282.523)
Повећање осталих обавеза		1.487	1.742
Исплата отпремнина		(37)	(54)
Нето новац од оперативних активности		**80.178**	**(808.517)**
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Куповине некретнина, опреме и нематеријалне имовине		(727)	(1.018)
Наплаћена главница и камата од дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		686.747	-
Куповине дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		(1.309.725)	-
Продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		176.583	-
Наплаћена главница и камата од финансијске имовине расположиве за продају		-	1.108.333
Куповине финансијске имовине расположиве за продају		-	(1.100.024)
Продаје финансијске имовине расположиве за продају		-	-
Наплаћена главница и камата од улагања која се држе до доспијећа		-	2.445
Куповине улагања која се држе до доспијећа		-	(90.720)
Нето новац од инвестиционих активности		**(447.122)**	**(80.984)**
Нето (смањење) новца и новчаних еквивалената		**(366.944)**	**(889.501)**
Новац и новчани еквиваленти на почетку године		**2.060.001**	**2.973.081**
Новац и новчани еквиваленти на крају периода	13	**1.693.057**	**2.083.580**

Напомене на странама од 6 до 26 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о новчаним токовима за период који завршава 31. марта 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису прерађене.

НАПОМЕНЕ УЗ САЖЕТЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА ПЕРИОД ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 31. МАРТА 2018.

Напомена 1	Основа за припрему	6	Напомена 11	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	18
Напомена 2	Промјене рачуноводствених политика	8	Напомена 12	Остале обавезе	18
Напомена 3	Будуће промјене рачуноводствених политика	12	Напомена 13	Новац и новчани еквиваленти	19
Напомена 4	Утицај промјена рачуноводствених политика	12	Напомена 14	Аранжман валутног одбора	19
Напомена 5	Нето приход од камата	16	Напомена 15	Управљање финансијским ризицима	20
Напомена 6	Нето приход од провизија и накнада	17	Напомена 16	Мјерење фер вриједности	22
Напомена 7	Нето (губици) по основу очекиваних кредитних губитака на финансијску имовину	17	Напомена 17	Ванбилансне ставке	24
Напомена 8	Нето (губици) од курсних разлика	18	Напомена 18	Догађаји послије датума извјештавања	26
Напомена 9	Административни и остали оперативни трошкови	19	Напомена 19	Одобравање сажетих финансијских извјештаја	26
Напомена 10	Депозити код иностраних банака	18			

1. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

1.1. Субјект извјештавања

Централна банка Босне и Херцеговине („Банка") је основана у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине („БиХ") 20. јуна 1997. године, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини. Основни циљ Банке је одржавање монетарне стабилности Босне и Херцеговине.

Сједиште Централног уреда Банке је у Сарајеву, Маршала Тита број 25.

У складу са чланом 64. став 2, Закона о Централној банци БиХ, Банка је обавезна да подноси Предсједништву БиХ прелиминарне (без извршене ревизије) финансијске извјештаје за сваки квартал.

Управни одбор Банке, који се састоји од пет чланова, одобрава ове сажете финансијске извјештаје, а Управа Банке, која се састоји од четири члана, одговорна је за њихову припрему. Чланове Управног одбора и Управе Банке чине:

Управни одбор

др Сенад Софтић	предсједавајући
мр Анкица Колобарић	члан
мр Шериф Исовић	члан
мр Триво Маринковић	члан
др Љубиша Владушић	члан

Управа

др Сенад Софтић	гувернер
мр Ернадина Бајровић	вицегувернер
др Милица Лакић	вицегувернер
Желимира Распудић	вицегувернер

1. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

1.2. Рачуноводствена основа

Финансијски извјештаји Банке се припремају у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ) објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (ОМРС).

Ови сажети финансијски извјештаји припремљени су у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 34: „Финансијско извјештавање за периоде током године" те се требају читати заједно са посљедњим ревидираним годишњим финансијским извјештајима Банке за годину која је завршила 31. децембра 2017. године („годишњи извјештаји").

Напомене које су дате уз ове сажете финансијске извјештаје појашњавају догађаје и трансакције које су важне за разумијевање промјена у финансијском положају и резултатима Банке у односу на задње ревидиране годишње извјештаје.

Сажети финансијски извјештаји су припремљени у складу са истим рачуноводственим политикама које су коришћене приликом припреме годишњих извјештаја, осим за промјене политика описане у Напомени 2 ових сажетих финансијских извјештаја. Промјене рачуноводствених политика, са примјеном од 1. јануара 2018. године, су резултат имплементације МСФИ 9: „Финансијски инструменти" и промјене рачуноводствене политике за монетарно злато у складу са МРС 8: „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и исправке грешака".

Како је наведено у Напомени 2, Банка је примијенила промјене рачуноводствених политика не исправљајући упоредне податке за 2017. годину. Напомена 4 ових сажетих финансијских извјештаја даје преглед утицаја промјена рачуноводствених политика на извјештај о финансијском положају Банке на дан 1. јануар 2018. године.

На дан 1. јануар 2018. године Банка је промијенила презентовање одређених позиција у финансијским извјештајима и рекласификовала одређене износе.

У пословању Банке у периоду који је предмет извјештавања нису постојале цикличне нити периодичне пословне активности, све активности су се обављале према предмету и времену реализације по начелу трајности пословања.

Службени курс КМ према евру (EUR) одређен је Законом о Централној банци Босне и Херцеговине у износу 1,95583 КМ = 1 EUR. Према Закону, Банка је дужна да без рестрикција купује и продаје КМ за EUR, унутар територија Босне и Херцеговине, по дефинисаном курсу.

Сажети финансијски извјештаји Банке приказани су у државној валути Босне и Херцеговине коју представља конвертибилна марка (КМ). Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

Значајне претпоставке Управе коришћене у примјени рачуноводствених политика Банке и основе неизвјесности процјена исте су као и оне описане у годишњим извјештајима, осим нових претпоставки и процјена везаних уз примјену МСФИ 9 које су описане у Напомени 2.

1.3. Мјерење фер вриједности

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом неке ставке имовине или плаћена за пренос неке обавезе у уредној трансакцији између тржишних учесника на датум мјерења, незовисно од тога да ли је она видљива директно или процијењена неком другом методом вредновања.

Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавезе, Банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процјењивања њихове цијене на датум мјерења.

Поред тога, за потребе финансијског извјештавања, мјерење фер вриједности је категоризовано на Ниво 1, 2 или 3 у зависности од степена доступности улазних података за мјерење фер вриједности, као и значаја који улазни подаци имају на мјерење фер вриједности у цјелини, како слиједи:

- Улазни подаци Нивоа 1 су (неусклађене) цијене које котирају на активним тржиштима за идентичну имовину или обавезу које су Банци доступне на датум мјерења.
- Улазни подаци Нивоа 2 су улазни подаци, осим код котираних цијена укључених у Ниво 1, који су доступни за предметну имовину, односно обавезу, било директно или индиректно.
- Улазни подаци Нивоа 3 су улазни подаци о предметној имовини, односно обавези који нису доступни.

Мјерење фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза Банке приказано је у Напомени 16.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Рачуноводствене политике описане у наставку примијењене су од 1. јануара 2018. године, а по основу имплементације МСФИ 9: „ Финансијски инструменти" и промјене рачуноводствене политике за монетарно злато у складу са МРС 8: „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и исправке грешака". Како је допуштено наведеним стандардима, Банка није преправљала упоредне податке у финансијским извјештајима. Напомена 4 даје преглед утицаја промјена рачуноводствених политика на износе у извјештају о финансијском положају на дан 1. јануар 2018. године.

2.1. Сажетак промјена рачуноводствених политика за финансијску имовину по МСФИ 9

Пословни модел

Пословни модел Банке означава начин на који Банка управља својом финансијском имовином са циљем прикупљања уговорних новчаних токова. Избором пословног модела Банка се опредјељује да прилив готовине оствари прикупљањем уговорних новчаних токова, продајом финансијске имовине или њиховим комбиновањем.

У пословни модел „држање ради прикупљања уговорних новчаних токова" класификује се финансијска имовина која генерише уговорне новчане токове у току свог животног вијека.

У пословни модел „држање ради прикупљања уговорних новчаних токова и продаје" класификује се финансијска имовина која генерише уговорне новчане токове у току свог животног вијека или продајом.

У остале пословне моделе класификује се финансијска имовина која се стиче ради остварења новчаног прилива њеном продајом.

Карактеристике уговорних новчаних токова

За потребе класификације финансијске имовине, Банка мора одредити да ли су уговорни новчани токови финансијске имовине само плаћања главнице и камате на неподмирени износ главнице. Главница је генерално фер вриједност финансијске имовине приликом почетног признавања. Камата се састоји од накнаде за временску вриједност новца, кредитног ризика повезаног са неподмиреним износом главнице током одређеног периода и остале ризике и трошкове повезане са држањем финансијске имовине.

Признавање, класификација и мјерење финансијске имовине

Приликом почетног признавања, сва финансијска имовина се мјери по фер вриједности. Трансакциони трошкови директно повезани са стицањем финансијске имовине се додају фер вриједности финансијске имовине, када је примјењиво, при почетном признавању.

Након почетног признавања, финансијска имовина Банке се класификује као финансијска имовина која се накнадно мјери по амортизационом трошку или као финансијска имовина која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Класификација финансијске имовине Банке зависи од пословног модела који је Банка одредила за управљање одређеном категоријом финансијске имовине и уговорних новчаних карактеристика финансијске имовине.

Банка је донијела неопозиви избор како би приказала у осталој свеобухватној добити накнадне промјене фер вриједности улагања у власничке хартије од вриједности и почетно су признати по трошку стицања за коју Банка сматра да одговара њеној фер вриједности.

Метода ефективне каматне стопе

Ефективна каматна стопа је стопа која тачно дисконтује будућа новчана плаћања или примања током очекиваног вијека трајања финансијске имовине или финансијске обавезе на бруто књиговодствену вриједност финансијске имовине или на амортизовани трошак финансијске обавезе.

Код израчуна ефективне каматне стопе, Банка процјењује очекиване новчане токове узимајући у обзир све уговорне услове финансијске имовине, али искључујући очекиване кредитне губитке. Израчун укључује све накнаде и плаћене или примљене износе између Банке и друге стране који су саставни дио ефективне каматне стопе, трансакционе трошкове и све друге дисконте или премије.

Метода ефективне каматне стопе је метода коју Банка користи у израчуну амортизованог трошка финансијске имовине или финансијске обавезе и при алоцирању и признавању прихода или расхода од камата у добит или губитак током одређеног периода.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

2.1. Сажетак промјена рачуноводствених политика за финансијску имовину по МСФИ 9 (наставак)

Финансијска имовина која се накнадно мјери по амортизованом трошку

Финансијска имовина се накнадно мјери по амортизованом трошку користећи метод ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вриједност током периода држања финансијске имовине до њеног доспијећа.

Ефекти накнадних мјерења се исказују као приходи од камата односно расходи од камата у добит или губитак у периоду када су настали.

Финансијска имовина која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

Финансијска имовина се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит користећи метод ефективне каматне стопе за приходе и расходе од камата на бруто књиговодствену вриједност и усклађује се са фер вриједности ове финансијске имовине на извјештајне датуме током држања финансијске имовине.

Ефекти накнадних мјерења се исказују као приходи од камата односно расходи од камата у добит или губитак у периоду када су настали.

Ефекти усклађивања фер вриједности финансијске имовине која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит се признају у осталој свеобухватној добити у периоду у којем су настали.

Фер вриједност се израчунава коришћењем објављених котација на активним тржиштима са званичних сервиса.

Власничке хартије од вриједности

Власничке хартије од вриједности у посједу Банке нису предмет трансакција на активним тржиштима због својих специфичних карактеристика. За власничке хартије од вриједности се не врши обрачун умањења вриједности за очекиване кредитне губитке. Банка годишње утврђује фер вриједност власничких хартија од вриједности. Власничке хартије од вриједности почетно су признати по трошку стицања. Приходи од дивиденди се признају у добит или губитак у периоду у којем су настали.

Умањење вриједности финансијске имовине

Обим

Банка примјењује трофазни модел за мјерење умањења вриједности за кредитне губитке користећи приступ очекиваних кредитних губитака како је то захтијевано МСФИ 9. Примјењује се за сљедеће категорије финансијских инструмената који се не мјере кроз добит или губитак:

- финансијска имовина по амортизованом трошку и
- дужничке хартије од вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Финансијска имовина се креће унутар три фазе које су базиране на промјени кредитног ризика од датума почетног признавања.

Модел умањења на основу очекиваних кредитних губитака

1. Фаза 1 – Приликом иницијалног признавања сва финансијска имовина, за коју је оцијењено да се мора вршити умањење вриједности, према МСФИ 9, је алоцирана у фазу 1 и захтијева обрачун очекиваних губитака. За финансијску имовину која се налази у фази 1, рачунају се 12-мјесечни очекивани кредитни губици користећи вјероватноћу губитка за наредних 12 мјесеци.

2. Фаза 2 – Уколико дође до значајног повећања кредитног ризика у односу на почетно признавање, финансијска имовина прелази у фазу 2. За финансијску имовину у фази 2, врши се обрачун очекиваног кредитног губитка за цјеложивотно раздобље базиран на вјероватноћи губитка за преостали процјењени животни вијек финансијске имовине.

3. Фаза 3 – Критеријум за прелазак у фазу 3 је додјељивање статуса губитка финансијске имовине. Обрачун очекиваног кредитног губитка се врши на сличан начин као и у фази 2.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

2.1. Сажетак промјена рачуноводствених политика за финансијску имовину по МСФИ 9 (наставак)

Мјерење очекиваних кредитних губитака

Вјероватноћа неиспуњења обавеза, изложеност у случају губитка и степен губитка у случају неиспуњења обавеза су инпути који се користе за процјену очекиваних кредитних губитака и моделирани су на основу макроекономских варијабли које су најближе повезане са кредитним губицима у портфељу.

Очекивани кредитни губици су дисконтовани производ вјероватноће неиспуњења обавеза, изложености и степена губитка у случају неиспуњења обавеза који се дефинишу како слиједи:

- Вјероватноћа неиспуњења обавеза представља процјену вјероватноће да издавалац неће бити у могућности да испуни своје обавезе по основу дуга у одређеном временском периоду.
- Изложеност представља књиговодствену вриједност финансијског инструмента односно књиговодствено стање на дан иницијалног признавања или на извјештајни датум.
- Губитак у случају неиспуњења обавеза представља процјену процентуалне изложености издаваоцу који се у случају неиспуњења неће моћи наплатити. За овај параметар, Банка користи константну вриједност у складу са чланом 161. Уредбе 575/2013 Европског парламента и Савјета од 26.06.2013. године.

Укључивање будућих информација

Мјерење очекиваних кредитних губитака за сваку фазу и процјена значајних повећања кредитног ризика узима у обзир информације из прошлости и садашњости као и разумне прогнозе будућих догађаја и економских услова.

За израчунавање очекиваних кредитних губитака, Банка користи дугорочни композитни кредитни рејтинг. Композитни кредитни рејтинг представља просјек нивоа постојећих кредитних рејтинга додијељених одређеном емитенту од стране најмање двије од три рејтинг агенције (Standard & Poor's, Fitch Ratings или Moody's). С циљем укључивања макроекономских предвиђања у модел израчунавања очекиваних кредитних губитака, Банка се ослања на предвиђања промјене рејтинга за поједине инструменте које има у портфељу и то на начин да у свој модел инкорпорише предвиђање смјера кретања рејтинга: позитивно, стабилно, негативно.

Процјена значајног повећања кредитног ризика

На сваки извјештајни датум, Банка процјењује да ли је дошло до значајног повећања кредитног ризика од момента почетног признавања. Процјена се врши компарацијом ризика неиспуњења обавеза од датума извјештавања до датума почетног признавања за преостали очекивани животни вијек. Кредитни ризик финансијског инструмента се сматра ниским ако је ниска вјероватноћа неиспуњења обавеза или дужник има значајан капацитет да уредно враћа своје уговорне новчане обавезе, краткорочно и дугорочно. Банка сматра да ниски кредитни ризик имају све изложености које имају вриједност композитног рејтинга АА минус (АА–) или бољи.

Финансијски инструмент се дислоцира из фазе 1 уколико се сматра да је дошло до значајног повећања кредитног ризика и прелази у фазу 2 уколико плаћање касни 30 дана односно у фазу 3 уколико плаћање касни 90 дана. Осим наведених критеријума дужине кашњења, Банка при одлучивању о алокацији индивидуалних финансијских инструмената у фазу 2 процјењује да ли се ради о значајном повећању кредитног ризика у односу на иницијално процијењене ризике. У случају да је дошло до смањења оцјене композитног кредитног рејтинга за више од два подиока у односу на датум иницијалног признавања и/или до смањења оцјене композитног кредитног рејтинга испод инвестибилног нивоа композитног кредитног рејтинга, тј. испод оцјене БББ минус (ББББ-), врши се трансфер изложености у фазу 2. Изложеност се може вратити из фазе 2 у фазу 1 уколико су отклоњени узроци који су довели до трансфера у фазу 2 и то минимално 90 дана након отклањања узрока.

Презентација резервација за очекиване кредитне губитке у извјештају о финансијском положају

- за финансијску имовину која се мјери по амортизованом трошку као одбитна ставка бруто књиговодствене вриједности финансијске имовине;
- за дужничке хартије од вриједности мјерене кроз осталу свеобухватну добит се резервације не признају у извјештају о финансијском положају већ у осталој свеобухватној добити унутар позиције капитала и резерви.

Добитак или губитак од умањења вриједности се признаје у добит или губитак, независно од накнадног мјерења финансијске имовине.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

2.1. Сажетак промјена рачуноводствених политика за финансијску имовину по МСФИ 9 (наставак)

Дефиниција статуса неиспуњавања обавеза

Банка сматра да је финансијски инструмент у статусу неиспуњења обавеза када један или више случајева умањења вриједности који су наступили након датума почетног признавања имају негативан утицај на процјењене будуће готовинске токове инструмента. Критеријуми за статус неиспуњавања обавеза су објективни докази умањења вриједности и то посебно:

- значајне финансијске потешкоће емитента хартије од вриједности,
- кршење уговорних обавеза у смислу кашњења по обавезама главнице и камате,
- евентуално реструктурисање или измјена постојећих услова сервисирања обавеза по основу дуга произашлог из финансијског инструмента из разлога који се односе на финансијске потешкоће емитента,
- вјероватноћа банкрота и/или ликвидације или други облик финансијске реорганизације,
- недостатак активног тржишта за трговање.

Поред наведених критеријума, уколико плаћање касни 90 дана онда финансијски инструмент прелази у фазу defaulta.

Рекласификација

У случају да Банка рекласификује финансијску имовину, рекласификација се примјењује проспективно од датума рекласификације.

Ако се финансијска имовина рекласификује изван категорије мјерења по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у категорију мјерења по амортизационом трошку, акумулирани добитак или губитак у осталој свеобухватној добити се користи за прилагођавање фер вриједности финансијске имовине и то постаје амортизовани трошак на датум рекласификације.

Ако се финансијска имовина рекласификује изван категорије мјерења по амортизационом трошку у категорију мјерења по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, разлика између фер вриједности финансијске имовине и њене бруто књиговодствене вриједности признаје се у осталој свеобухватној добити на датум рекласификације.

Престанак признавања

Приликом престанка признавања финансијске имовине која се накнадно мјери по амортизованом трошку, затечени салдо по основу умањења вриједности на датум престанка признавања затвара се преко добити или губитка периода.

Приликом престанка признавања финансијске имовине која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, кумулативни добитак или губитак раније признат у осталој свеобухватној добити преноси се из капитала у добит или губитак периода.

2.2. Сажетак промјена рачуноводствених политика за монетарно злато

Монетарно злато је дио девизних резерви Банке и класификовано је као финансијска имовина. Банка је преиспитала постојећу рачуноводствену политику за монетарно злато и промијенила рачуноводствени третман монетарног злата, са примјеном од 1. јануара 2018. године, како слиједи:

Монетарно злато се почетно признаје по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове који се директно могу приписати стицању злата. Након почетног признавања, монетарно злато се накнадно мјери по фер вриједности.

Нереализовани добици и губици који произлазе из промјена фер вриједности, а односе се на промјене у цијени монетарног злата, признају се на рачуну реваloризационих резерви у оквиру остале свеобухватне добити.
У случају да нереализовани губици прелазе износ реваloризационе резерве за монетарно злато по протеку пословне године, Банка ће одбити тај износ од нето добити расположиве за дистрибуцију за тај период.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

2.2. Сажетак промјена рачуноводствених политика за монетарно злато (наставак)

Приликом продаје злата, нереализовани добици и губици из остале свеобухватне добити се преносе у добит или губитак.

Фер вриједност монетарног злата се исказује у EUR валути, преводећи га по фиксном курсу КМ на извјештајни датум и мјери се по задњој послијеподневној цијени једне унце злата (Oz) на извјештајни датум, преузетој са Reuters-а.

3. БУДУЋЕ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Банка пажљиво прати нове рачуноводствене стандарде и измјене постојећих стандарда које издаје Одбор за међународне рачуноводствене стандарде те врши процјену утицаја усвајања нових и измијењених рачуноводствених стандарда на финансијске извјештаје Банке. Осим примјене МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018. године и промјене рачуноводствене политике за монетарно злато није било значајних унапређења рачуноводствених политика у односу на политике које су се користиле у изради посљедњих годишњих извјештаја.

4. УТИЦАЈ ПРОМЈЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

4.1. Класификација и мјерење финансијске имовине

Банка је примијенила захтјеве за класификацијом и мјерењем те захтјеве за израчуном очекиваних кредитних губитака за финансијску имовину по МСФИ 9 као и промјену рачуноводствене политике за монетарно злато не преправљајући упоредне податке. Ефекти промјена рачуноводствених политика су признати на позицији Генералних резерви (задржане добити) Банке.

Ефекти примјене МСФИ 9 на књиговодствену вриједност финансијске имовине на дан 1. јануар 2018. године везани су већином за нове захтјеве за умањењем вриједности, као што је описано даље у тексту.

Сљедећа табела и пратећа објашњења дају упоредбу почетних категорија класификације по МРС-у 39 и нових категорија класификације по МСФИ 9 за сваку групу финансијске имовине Банке на дан 1. јануар 2018. године.

(у хиљадама КМ)

Финансијска имовина	**Почетна класификација по МРС-у 39**	**Нова класификација по МСФИ 9**	**Почетна књиговодствена вриједност по МРС-у 39**	**Нова књиговодствена вриједност по МСФИ 9**	**Референца**
Страна валута у готовини	Кредити и потраживања	Амортизовани трошак	236.402	236.402	(А)
Депозити код иностраних банака	Кредити и потраживања	Амортизовани трошак	2.698.650	2.697.015	(Б)
Специјална права вучења у ММФ-у	Кредити и потраживања	Амортизовани трошак	1.531	1.531	(Ц)
Дужничке хартије од вриједности	Расположиво за продају	Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	6.202.071	7.473.857	(Д)
Дужничке хартије од вриједности	Држано до доспијећа	Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	1.214.062	-	(Е)
Власничке хартије од вриједности	Расположиво за продају	Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит – неопозив избор	27.813	27.813	(Ф)
Остала финансијска имовина	Кредити и потраживања	Амортизовани трошак	2.746	2.716	(Г)
УКУПНО			**10.383.275**	**10.439.334**	

4. УТИЦАЈ ПРОМЈЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

4.1. Класификација и мјерење финансијске имовине (наставак)

(А) Страна валута у готовини се и по МРС-у 39 и по МСФИ 9 води по амортизованом трошку и има исти рачуноводствени третман због својих карактеристика.

(Б) Депозити код иностраних банака који су почетно били класификовани као кредити и потраживања по МРС-у 39, сада су класификовани у финансијску имовину која се накнадно мјери по амортизованом трошку.

(Ц) Специјална права вучења у ММФу који су почетно били класификовани као кредити и потраживања по МРС-у 39, сада су класификовани у финансијску имовину која се накнадно мјери по амортизованом трошку.

(Д) Дужничке ахартије од вриједности су биле класификоване као расположиве за продају по МРС-у 39, Банка је класификовала хартије од вриједности у финансијску имовину која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

(Е) Дужничке хартије од вриједности су биле класификоване као држане до доспијећа по МРС-у 39. Банка је класификовала хартије од вриједности у финансијску имовину која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

(Ф) За власничке хартије од вриједности које су биле класификоване као расположиве за продају Банка је направила неопозиви избор како би накнадне промјене фер вриједности исказала кроз осталу свеобухватну добит. Власничке хартије од вриједности немају активно тржиште.

(Г) Остала финансијска имовина која је била класификована као кредити и потраживања по МРС-у 39, класификована је у финансијску имовину по амортизованом трошку.

Сљедећа табела даје преглед рачуноводственог третмана и вриједности монетарног злата до 31. децембра 2017. године и од 1. јануара 2018. године.

(у хиљадама КМ)

Промјена рачуноводствене политике за монетарно злато

Почетно признавање	Накнадно мјерење	Валута исказивања	Ефекти накнадног мјерења	Важећа политика	Књиговодствена вриједност
Фер вриједност	Фер вриједност	USD	Кроз осталу свеобухватну добит током држања	до 31. децембра 2017.	**203.908**
Фер вриједност	Фер вриједност	EUR	Кроз осталу свеобухватну добит током године, а у случају негативног салда на крају године, износ негативног салда се признаје у добит или губитак	од 1. јануара 2018.	**203.858**

Вриједност финансијске имовине Банке на дан 31. децембар 2017. године и на дан 1. јануар 2018. године дата је у сљедећој табели:

(у хиљадама КМ)

Категорије финансијске имовине	31. децембар 2017.	1. јануар 2018.
Финансијска имовина по МРС 39/МСФИ 9	10.383.275	10.439.334
Монетарно злато	203.908	203.858
УКУПНО	**10.587.183**	**10.643.192**

4. УТИЦАЈ ПРОМЈЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

4.1. Класификација и мјерење финансијске имовине (наставак)

Сљедећа табела даје приказ књиговодствених вриједности финансијске имовине у складу са МРС-ом 39 и МСФИ 9, као и утицај примјене МСФИ 9 по класама финансијске имовине.

(у хиљадама КМ)

		Прилагођавање по МСФИ 9		Усклађивање нове књиговодствене вриједности по МСФИ 9
	Класификација	Мјерење	Умањење	
Депозити код иностраних банака				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				2.698.650
Исправка вриједности за очекиване кредитне губитке	-	-	(1.635)	(1.635)
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	**-**	**-**	**(1.635)**	**2.697.015**
Финансијска имовина расположива за продају				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				6.202.071
Рекласификација у:				
Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	(6.202.071)	-	-	(6.202.071)
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	**(6.202.071)**	**-**	**-**	**-**
Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				-
Рекласификација из:				
Расположиво за продају	6.202.071	-	-	6.202.071
Држано до доспијећа	1.214.062	57.724	-	1.271.786
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	**7.416.133**	**57.724**	**-**	**7.473.857**
Финансијска имовина држана до доспијећа				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				1.214.062
Рекласификација у:				
Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	(1.214.062)	-	-	(1.214.062)
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	**(1.214.062)**	**-**	**-**	**-**
Остала финансијска имовина				
По МРС-у 39 на дан 31.12.2017.				2.746
Рекласификација у:				
Финансијска имовина по амортизованом трошку	(2.746)			(2.746)
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	**(2.746)**			**-**
Финансијска имовина по амортизованом трошку				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				-
Рекласификација из:				
Кредити и потраживања	2.746		(30)	2.716
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	**2.746**		**(30)**	**2.716**
Утицај МСФИ 9 на финансијску имовину на дан 1. јануар 2018.	**-**	**57.724**	**(1.665)**	**56.059**

4. УТИЦАЈ ПРОМЈЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

4.1. Класификација и мјерење финансијске имовине (наставак)

Сљедећа табела приказује примјену нове рачуноводствене политике за монетарно злато на дан 1. јануар 2018. године:

(у хиљадама КМ)

	Класификација	Мјерење	Умањење	Нова књиговодствена вриједност
Монетарно злато				
На дан 31. децембар 2017.				203.908
Примјена нове рачуноводствене политике – курсне разлике	-	-	(50)	(50)
На дан 1. јануар 2018.	**-**	**-**	**(50)**	**203.858**

У наставку је приказан утицај МСФИ 9 и нове рачуноводствене политике за монетарно злато на финансијску имовину Банке:

(у хиљадама КМ)	
Утицај МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	56.059
Утицај примјене нове рачуноводствене политике за монетарно злато	(50)
УКУПНО	**56.009**

Сљедећа табела приказује утицај преласка на примјену МСФИ 9 и промјене рачуноводствене политике за монетарно злато на почетно стање генералних резерви (задржане добити) и резерви фер вриједности:

(у хиљадама КМ)	Утицај примјене МСФИ 9 и промјене рачуноводствене политике на почетна стања
Генералне резерве (задржана добит)	
Признавање очекиваних кредитних губитака по МСФИ 9	(5.955)
Примјена нове методе ефективне каматне стопе по МСФИ 9	9.079
Примјена нове рачуноводствене политике за монетарно злато-фер вриједност	(39.551)
Примјена нове рачуноводствене политике за монетарно злато-курсне разлике	(50)
Утицај на дан 1. јануар 2018.	**(36.477)**
Резерве фер вриједности	
Рекласификација финансијске имовине држане до доспијећа у финансијску имовину која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	57.724
Примјена нове методе ефективне каматне стопе по МСФИ 9	(9.079)
Резервације за очекиване кредитне губитке за финансијску имовину по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	4.290
Примјена нове рачуноводствене политике за монетарно злато	39.551
Утицај на дан 1. јануар 2018.	**92.486**

У наставку је приказан утицај МСФИ 9 и нове рачуноводствене политике за монетарно злато на капитал Банке:

(у хиљадама КМ)	
Утицај МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	56.059
Утицај примјене нове рачуноводствене политике за монетарно злато	(50)
УКУПНО	**56.009**

Финансијске обавезе су биле класификоване као „остале финансијске обавезе" по МРС-у 39 и мјерене по амортизованом трошку. Њихов третман по МСФИ 9 је остао непромијењен.

5. НЕТО ПРИХОД ОД КАМАТА

(у хиљадама КМ)	За период 01/01 – 31/03/2018.	01/01 – 31/03/2017.
Приход од камата остварен по основу:		
- финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	7.132	-
- финансијске имовине расположиве за продају	-	4.380
- улагања која се држе до доспијећа	-	3.036
- депозита код иностраних банака	6	4
- остало	7	2
	7.145	***7.422***
Ефекти негативних каматних стопа од каматоносне финансијске имовине по основу:		
- орочених депозита код иностраних банака	(2.077)	(2.402)
- депозита по виђењу код иностраних банака	(519)	(545)
	(2.596)	***(2.947)***
Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака	***1.398***	***1.041***
Нето приход од камата	**5.947**	**5.516**

Просјечна негативна каматна стопа на депозите инвестиране код иностраних банака у периоду 01/01-31/03/2018. године износила је 0,42% (у периоду 01/01-31/03/2017. године износила је у негативном износу 0,43%).

Просјечна стопа ефективног приноса на инвестиране дужничке хартије од вриједности по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у периоду 01/01-31/03/2018. године износила је 0,39%.

Просјечна стопа ефективног приноса на инвестиране хартије од вриједности расположиве за продају у периоду 01/01-31/03/2017. године износила је 0,35%.

Просјечна стопа ефективног приноса на улагања која се држе до доспијећа у периоду 01/01-31/03/2017. године износила је 1,03%.

Од 1. јула 2016. године основицу за обрачун обавезне резерве комерцијалних банака чине депозити и позајмљена средства, без обзира на то у којој се валути средства изразе. Такође, утврђена је јединствена стопа обавезне резерве од 10% коју Банка примјењује на основицу за обрачун обавезне резерве.

На износ средстава обавезне резерве Банка не обрачунава накнаду док се на износ средстава изнад обавезне резерве обрачунава накнада која је једнака 50% стопе коју примјењује Европска централна банка на депозите комерцијалних банака.

Ефекти негативних каматних стопа од каматоносне финансијске имовине су резултат негативних каматних стопа на орочена средства и средства на текућим рачунима, а које се у складу с актуелним тржишним условима нису могле избјећи.

Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака су резултат негативне каматне стопе на износ средстава изнад обавезне резерве, а која је у извјештајним периодима износила 0,20%.

6. НЕТО ПРИХОД ОД ПРОВИЗИЈА И НАКНАДА

(у хиљадама КМ)	За период 01/01 – 31/03/2018.	01/01 – 31/03/2017.
Приход од провизија и накнада:		
- од домаћих комерцијалних банака	3.762	2.836
- од услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	291	189
	4.053	***3.025***
Расход од провизија и накнада:		
- трансакције са банкама у иностранству	(162)	(128)
	(162)	**(128)**
Нето приход од провизија и накнада	**3.891**	**2.897**

7. НЕТО (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ ОЧЕКИВАНИХ КРЕДИТНИХ ГУБИТАКА НА ФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ

(у хиљадама КМ)	За период 01/01 – 31/03/2018.
Добици по основу очекиваних кредитних губитака:	
- од депозита код иностраних банака	1.554
- од финансијске имовине која се накнадно мјере по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	987
- од остале финансијске имовине	10
- од специјалних права вучења у ММФ-у	-
	2.551
Губици по основу очекиваних кредитних губитака:	
- од депозита код иностраних банака	(2.144)
- од финансијске имовине која се накнадно мјере по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(1.067)
- од остале финансијске имовине	(10)
- од специјалних права вучења у ММФ-у	-
	(3.221)
Нето (губици) по основу очекиваних кредитних губитака на финансијску имовину	**(670)**

У периоду 01/01-31/03/2017. године Банка није имала губитке и добитке по основу умањења вриједности финансијске имовине по МРС-у 39.

8. НЕТО (ГУБИЦИ) ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

(У хиљадама КМ)	За период 01/01 – 31/03/2018.	01/01 – 31/03/2017.
Приходи од курсних разлика	85	178
Трошкови од курсних разлика	(301)	(226)
Нето (губици) од курсних разлика	**(216)**	**(48)**

9. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОСТАЛИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

Административни и остали оперативни трошкови у периоду 1. јануар – 31. март 2018. године укључују и разграничене трошкове производње новчаница и кованица у износу од 438 хиљада КМ (1. јануар – 31. март 2017. године укључивали су разграничене трошкове производње новчаница и кованица у износу од 171 хиљаде КМ).

10. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Депозити код иностраних банака, анализирани према преосталој рочности, дати су како слиједи:

(У хиљадама КМ)	31. март 2018.	31. децембар 2017.
Депозити по виђењу	**602.625**	**671.583**
До мјесец дана	510.629	993.768
Од једног до два мјесеца	135.786	136.200
Од два до три мјесеца	642.682	449.303
Од три до четири мјесеца	524.355	117.154
Од четири до дванаест мјесеци	97.065	330.642
Укупно орочени депозити	**1.910.517**	**2.027.067**
УКУПНО	**2.513.142**	**2.698.650**

На дан 31. март 2018. године депозити код иностраних банака укључују и исправку вриједности за очекиване кредитне губитке у износу од 2.224 хиљада КМ (погледати Напомену 15).

11. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит представљају квалитетне дужничке хартије од вриједности са високим степеном утрживости и ликвидности, кредитног рејтинга од ААА до ББ. Портфељ се састоји од краткорочних и дугорочних дужничких хартија од вриједности са фиксном каматном стопом, које издају владе страних држава. На дан 31. март 2018. године сви дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит су деноминирани у EUR валути.

Резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износе 4.208 хиљада КМ на дан 31. март 2018. године (погледати Напомену 15).

12. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

Остале обавезе на датуме извјештавања укључују и обавезе по основу расподјеле дијела профита за 2017. годину у износу од 7.311 хиљада КМ у државни буџет (погледати Напомену 18).

13. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Новац и новчани еквиваленти за потребе извјештавања о новчаним токовима састоје се од сљедећих категорија: жиро рачуни, страна валута у готовини, девизни депозити по виђењу, депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће од датума стицања и специјална права вучења у Међународном монетарном фонду.

(у хиљадама КМ)	**31. март 2018.**	**31. март 2017.**
Девизни депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће од датума стицања	842.100	1.365.894
Девизни депозити по виђењу	602.625	502.210
Страна валута у готовини	245.504	212.633
Специјална права вучења у ММФ-у	1.746	2.570
Жиро рачуни	1.082	273
УКУПНО	**1.693.057**	**2.083.580**

Новац и новчани еквиваленти на дан 1. јануар 2018. године у износу од 2.060.001 хиљаде КМ укључују и припадајући износ исправке вриједности по основу умањења за очекиване кредитне губитке за депозите по виђењу и орочене депозите са роком доспијећа до 3 мјесеца или краће од датума стицања у износу од 1.283 хиљаде КМ.

14. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Закон о Централној банци Босне и Херцеговине захтијева да укупан износ њене монетарне пасиве никада не буде већи од њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су сљедећи:

(у хиљадама КМ)	**31. март 2018.**	**31. децембар 2017.**
Страна актива	**10.884.702**	**10.556.624**
Пасива према нерезидентима	3.228	1.649
Нето девизне резерве (страна актива минус пасива према нерезидентима)	**10.881.474**	**10.554.975**
Монетарна пасива	**10.252.404**	**9.977.133**
Нето страна актива (нето девизне резерве минус монетарна пасива)	**629.070**	**577.842**

Монетарну пасиву Банке по Закону о Централној банци Босне и Херцеговине чине готов новац у оптицају и домаћи депозити банака и других резидената.

15. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Финансијска имовина Банке се углавном састоји од финансијских инструмената који излажу Банку финансијским ризицима који укључују кредитни ризик, тржишне ризике и ризик ликвидности.

15.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик представља ризик настанка финансијског губитка за Банку уколико уговорна страна везано за финансијски инструмент не испуни своје уговорне обавезе и за Банку произилази из улагања у депозите у другим банкама и улагања у дужничке хартије од вриједности (девизне резерве). Управљање овом врстом ризика остварује се путем одабира уговорних страна високог кредитног рејтинга, додијељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција, ограничењем рока, контролисањем обима и динамике инвестирања. Кредитни рејтинзи се прате на дневној основи.

Од 1. јануара 2018. године Банка је примијенила нови концепт „очекиваних кредитних губитака" у складу са захтјевима МСФИ 9 у управљању кредитним ризиком. Како је објашњено у Напомени 2, Банка је дужна мјерити очекиване кредитне губитке за финансијску имовину која се мјери по амортизованом трошку и која се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Наредна табела приказује кретање вриједности резервација за очекиване кредитне губитке у периоду за 01/01-31/03/2018. године:

(у хиљадама КМ)

Класе финансијских инструмената	**31. март 2018.**	**Смањење резервација током периода**	**Додатне резервације током периода**	**1. јануар 2018.**	**31. децембар 2017.**
Депозити код иностраних банака	2.224	(1.554)	2.143	1.635	-
Депозити по виђењу	*1.060*	*(1.362)*	*1.860*	*562*	-
Орочени депозити	*1.164*	*(192)*	*283*	*1.073*	-
Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	4.208	(1.148)	1.066	4.290	-
Дужничке хартије од вриједности	*4.208*	*(1.148)*	*1.066*	*4.290*	-
Специјална права вучења у ММФ-у	-	-	-	-	-
Остала финансијска имовина	30	(10)	10	30	-
УКУПНО	**6.462**	**(2.712)**	**3.219**	**5.955**	**-**

Очекивани кредитни губици су на дан 31.03.2018. године процијењени на износ 6.462 хиљаде КМ (на дан 1.1.2018. године 5.955 хиљада КМ). Пораст очекиваних кредитних губитака (507 хиљада КМ) је резултат повећања очекиваних кредитних губитака на депозите код иностраних банака услијед пораста вјероватноће дефаулта код већине иностраних банака код којих Банка има девизне депозите и повећања очекиваних кредитних губитака услијед пораста вјероватноће дефаулта најмање ризичних држава еврозоне.

Наредне двије табеле приказују алоцирање очекиваних кредитних губитака за најзначајније позиције финансијске имовине Банке по фазама на дан 1. јануар 2018. године и на дан 31. март 2018. године како слиједи:

(у хиљадама КМ) **1. јануар 2018.**

	Фаза 1	**Фаза 2**	**Фаза 3**
Депозити код иностраних банака	1.635	-	-
Дужничке хартије од вриједности по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	4.290	-	-

(у хиљадама КМ) **31. март 2018.**

	Фаза 1	**Фаза 2**	**Фаза 3**
Депозити код иностраних банака	2.224	-	-
Дужничке хартије од вриједности по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	4.208	-	-

15. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

15.2. Тржишни ризик

Банка прати и управља валутним и каматним ризиком као основним тржишним ризицима. Валутни ризик је ризик пада вриједности финансијских инструмената деноминованих у страној валути усљед промјене девизних курсева. Каматни ризик је ризик пада тржишне вриједности финансијских инструмената усљед неповољних кретања каматних стопа. Управљање тржишним ризицима се врши постављањем квантитативних ограничења за изложеност валутном ризику која је прихватљива за Банку и прате се на дневној основи. Циљ управљања тржишним ризицима јесте контрола и управљање ризицима у оквиру прихватљивих параметара, како би се оптимизирао поврат.

15.2.1. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Ово је ризик од промјене вриједности финансијских инструмената усљед промјена у девизним курсевима. Изложеност девизном ризику произилази из активности везаних за депозите и инвестиције.

Управљање и контролу девизног ризика Банка осигурава строгим поштивањем одредби Закона о Централној банци Босне и Херцеговине и Инвестиционих смјерница Банке.

Наведеним актима су тачно дефинисани лимити држања активе и пасиве у свакој страној валути. Највећи дио новчане активе држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама подложним промјенама тржишног курса не смије прелазити 50% укупног износа капитала и резерви Банке.

15.2.2. Каматни ризик

Изложеност Банке тржишном ризику промјена у каматним стопама је концентрисана у инвестиционом портфељу. Пословање Банке је подложно ризику промјене каматних стопа утолико што каматоносна имовина и обавезе доспијевају или се камата мијења у различитим периодима или у различитим износима.

Банка је изложена каматном ризику приликом инвестирања девизних резерви. Банка управља инвестиционим портфељом са циљем минимизирања каматног ризика. Инвестиције носе различите каматне стопе, зависно од периода инвестирања, уз максималан рок инвестирања од једне године за депозите и десет година за хартије од вриједности.

15.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у брзој ликвидацији дијела активе, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и такође, када дође до непожељног кретања цијена.

Ликвидна имовина се дефинише као она имовина чија конверзија у новчана средства подразумијева минималне трансакционе трошкове и чија је вриједност најближа тржишној вриједности.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност треба бити обезбијеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Банке.

Оквир за ликвидност треба да усклади прогнозиране потенцијалне потребе за ликвидношћу са одговарајућим ликвидним инструментима. Ликвидност сваког појединачног финансијског инструмента подобног за инвестирање треба да буде размотрена на одговарајући начин прије него што се изврши инвестирање у тај инструмент.

16. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ

Сљедеће табеле приказују књиговодствену вриједност и фер вриједност финансијске имовине и обавеза, укључујући хијерархију фер вриједности.

(у хиљадама КМ)

На дан 31. март 2018. године	Књиговодствена вриједност				Фер вриједност			
	Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Финансијска имовина по амортизованом трошку	Остале финансијске обавезе	Укупно	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности								
Дужничке хартије од вриједности	7.922.217	-	-	7.922.217	-	7.922.217	-	7.922.217
Власничке хартије од вриједности	27.813	-	-	27.813	-	-	27.813	27.813
Финансијска имовина која није мјерена по фер вриједности								
Страна валута у готовини	-	245.504	-	245.504	-	245.504	-	245.504
Депозити код иностраних банака	-	2.513.142	-	2.513.142	-	2.507.530	-	2.507.530
Специјална права вучења код ММФ-а	-	1.746	-	1.746	-	1.746	-	1.746
Остала финансијска имовина		2.087	-	2.087		2.087		2.087
ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА	**7.950.030**	**2.762.479**	**-**	**10.712.509**	**-**	**10.679.084**	**27.813**	**10.706.897**
Финансијске обавезе које нису мјерене по фер вриједности								
Готов новац у оптицају	-	-	4.342.748	4.342.748	-	4.342.748	-	4.342.748
Депозити банака	-	-	5.205.291	5.205.291	-	5.196.444	-	5.196.444
Депозити Владе и осталих депонената	-	-	704.365	704.365	-	703.168	-	703.168
Остале финансијске обавезе	-	-	11.444	11.444	-	11.444	-	11.444
ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	**-**	**-**	**10.263.848**	**10.263.848**	**-**	**10.253.804**	**-**	**10.253.804**

У складу са Напоменом 2.1. Банка је за власничке хартије од вриједности направила неопозив избор накнадног мјерења фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит обзиром да власничке хартије од вриједности не котирају на активном тржишту. Стога се исти сврставају у Ниво 3 хијерархије фер вриједности. Банка једном годишње утврђује фер вриједност власничких хартија од вриједности.

Фер вриједност монетарног злата на дан 31. март 2018. године је износила 202.093 хиљаде КМ и припада под Ниво 1 за који се као техника вредновања и кључни улазни подаци користи цијена која котира на активном тржишту.

16. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ (НАСТАВАК)

(у хиљадама КМ)

На дан 31. децембар 2017. године	Књиговодствена вриједност					Фер вриједност			
	Кредити и потраживања	Расположиво за продају	Држано до доспијећа	Остале финансијске обавезе	Укупно	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности									
Дужничке хартије од вриједности	-	6.202.071	-	-	6.202.071	-	6.202.071	-	6.202.071
Остала улагања	-	27.813	-	-	27.813	-	27.813	-	27.813
Финансијска имовина која није мјерена по фер вриједности									
Страна валута у готовини	236.402	-	-	-	236.402	-	236.402	-	236.402
Депозити код иностраних банака	2.698.650	-	-	-	2.698.650	-	2.690.797	-	2.690.797
SDR код ММФ-а	1.531	-	-	-	1.531	-	1.531	-	1.531
Улагања која се држе до доспијећа	-	-	1.214.062	-	1.214.062	-	1.264.030	-	1.264.030
Остала финансијска имовина	2.746	-	-	-	2.746	-	2.746	-	2.746
ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА	**2.939.329**	**6.229.884**	**1.214.062**	**-**	**10.383.275**	**-**	**10.425.390**	**-**	**10.425.390**
Финансијске обавезе које нису мјерене по фер вриједности									
Готов новац у оптицају	-	-	-	4.319.360	4.319.360	-	4.319.360	-	4.319.360
Депозити банака	-	-	-	5.033.065	5.033.065	-	5.021.274	-	5.021.274
Депозити Владе и осталих депонената	-	-	-	624.708	624.708	-	623.244	-	623.244
Остале финансијске обавезе	-	-	-	10.510	10.510	-	10.510	-	10.510
ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	**-**	**-**	**-**	**9.987.643**	**9.987.643**	**-**	**9.974.388**	**-**	**9.974.388**

Фер вриједност монетарног злата на дан 31. децембар 2017. године је износила 203.908 хиљада КМ и припада под Ниво 1 за који се као техника вредновања и кључни улазни подаци користи цијена која котира на активном тржишту.

17. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ

Банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада Босне и Херцеговине и иностраних влада и финансијских организација. Како ови рачуни нису нити актива нити пасива Банке, они нису укључени у извјештај о финансијском положају.

Такође, ванбилансне ставке садрже девизне рачуне државних институција и агенција, као и комерцијалних банака, за које Банка дјелује као агент.

Ванбилансне ставке се састоје од:

(у хиљадама КМ)	**31. март 2018.**	**31. децембар 2017.**
Хартије од вриједности и средства трећих лица која се држе код иностраних банака	**47.726**	**43.566**
Депозити USAID-а	2.897	2.825
Депозити нерезидената	**2.897**	**2.825**
Депозити Савјета министара БиХ	34.972	28.785
Депозити Савјета министара БиХ на основу сукцесије	*40*	*41*
Депозити Савјета министара БиХ – сервисирање ванског дуга БиХ	*11.694*	*12.977*
Депозити Савјета министара БиХ – буџет институција БиХ	*1.162*	*758*
Остали депозити Савјета министара БиХ	*22.076*	*15.009*
Депозити осталих резидената	9.675	9.922
Депозити – пензије из Њемачке	*61*	*247*
Депозитни рачуни банака	*9.614*	*9.675*
Депозити резидената	**44.647**	**38.707**
Инвестиције везане за хартије од вриједности - Агенција за осигурање депозита БиХ	182	2.034
Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности	**182**	**2.034**
Обавезе за хартије од вриједности и средства трећих лица	**47.726**	**43.566**

ЧЛАНСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У ММФ-у

Као депозитар за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у, Банка држи ММФ-ове рачуне број 1 и 2 и осигурава услуге чувања хартија од вриједности БиХ који се издају за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза. Банка држи SDR као дио своје функције управљања девизним резервама. Банка дјелује као фискални агент у име БиХ у њеним односима са ММФ-ом, али није одговорна за средства и обавезе везане уз чланство.

Консолидована позиција која слиједи приказује сажетак позиција Босне и Херцеговине код ММФ-а:

17. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)

Консолидована позиција чланства Босне и Херцеговине у ММФ-у
на дан 31. марта 2018. године

(у хиљадама КМ)

Актива		
Квота	611.961	
Држање SDR	1.740	
Обрачуната камата на држање SDR	6	
Укупна актива	**613.707**	
Пасива		
ММФ-ов рачун бр. 1		1.530
ММФ-ов рачун бр. 2		53
Хартије од вриједности		1.251.634
Рачуни платних трошкова		1.975
Алокација SDR		371.253
Обрачуната камата на алокацију SDR		494
Укупна пасива		**1.626.939**
Нето чланска позиција код ММФ-а		
Обавезе БиХ према ММФ-у које углавном настају из реоткупа и прилагођавања вриједности валуте	1.013.232	
Нето чланска позиција	1.013.232	
	1.626.939	**1.626.939**
Укупна консолидована позиција – актива и пасива	**1.626.939**	**1.626.939**
ММФ-ов рачун бр. 1	(1.530)	(1.530)
ММФ-ов рачун бр. 2	(53)	(53)
Укупна бруто позиција БиХ у ММФ-у – актива и пасива	**1.625.356**	**1.625.356**

Држање SDR, обрачуната камата на држање SDR, ММФ-ов рачун бр. 1 и ММФ-ов рачун бр. 2 одражавају рачуне који се држе у извјештају о финансијском положају Банке.

За потребе Консолидоване позиције Босне и Херцеговине у ММФ-у, бруто позиција БиХ увећана је за ММФ-ове рачуне број 1 и 2.

17. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)

Консолидована позиција чланства Босне и Херцеговине у ММФ-у на дан 31. децембра 2017. године

(у хиљадама КМ)

Актива		
Квота	615.924	
Држање SDR	1.529	
Обрачуната камата на држање SDR	2	
Укупна актива	**617.455**	
Пасива		
ММФ-ов рачун бр. 1		1.540
ММФ-ов рачун бр. 2		53
Хартије од вриједности		1.205.738
Рачуни плативих трошкова		1.898
Алокација SDR		373.656
Обрачуната камата на алокацију SDR		447
Укупна пасива		**1.583.332**
Нето чланска позиција код ММФ-а		
Обавезе БиХ према ММФ-у које углавном настају из реоткупа и прилагођавања вриједности валуте	965.877	
Нето чланска позиција	**965.877**	
	1.583.332	**1.583.332**

Укупна консолидована позиција – актива и пасива	**1.583.332**	**1.583.332**
ММФ-ов рачун бр. 1	(1.540)	(1.540)
ММФ-ов рачун бр. 2	(53)	(53)
Укупна бруто позиција БиХ у ММФ-у – актива и пасива	**1.581.739**	**1.581.739**

18. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИЈЕ ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

У складу са законским рјешењима, Банка је 5. априла 2018. године извршила уплату дијела профита за 2017. годину у износу од 7.311 хиљада КМ на рачун институције задужене за буџет Босне и Херцеговине.

19. ОДОБРАВАЊЕ САЖЕТИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Ове сажете финансијске извјештаје одобрио је Управни одбор Банке 24. априла 2018. године.

Руководилац Одјељења за рачуноводство и финансије

мр Едис Ковачевић

Предсједавајући Управног одбора

др Сенад Софтић